

Agnieszka Szajewska

Historia

Plan wynikowy



Wymagania na ocenę					
Temat w podręczniku	dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
	Uczeń:				
Dział 1. Druga wojna światowa					
1. Przypomnienie wiadomości z klasy siódmej	<ul style="list-style-type: none"> - podaje główne cechy rewolucji przemysłowej, - wymienia kraje o systemie totalitarnym, istniejące po I wojnie światowej oraz ich liderów politycznych, 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje zjawiska historyczne, które zaszły na przełomie wieków XIX i XX, - wymienia nowe nurty polityczno-społeczne powstałe w XIX w., - wyjaśnia termin <i>rewolucja przemysłowa</i>, - wymienia skutki I wojny światowej i kryzysu demokracji w okresie międzywojennym, 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje główne nurty polityczne powstałe w XIX w., - porównuje systemy totalitarne z autorytaryzmem w II Rzeczypospolitej, - określa, jakie przemiany społeczne, techniczne oraz cywilizacyjne wywołała I wojna światowa, 	<ul style="list-style-type: none"> - dokonuje bilansu polityki Polski międzywojennej, - analizuje skutki I wojny światowej i kryzysu demokracji w okresie międzywojennym, - określa sytuację Polski w przededniu wybuchu II wojny światowej, 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia złożenia polityki Hitlera i Stalina, - określa zagrożenia, jakie rodziły dla bezpieczeństwa międzynarodowego,
2. Wojna obronna Polski w 1939 roku	<ul style="list-style-type: none"> - podaje daty ataku III Rzeszy i ZSRS na Polskę, - wymienia najważniejsze wydarzenia wojny obronnej, 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje i omawia etapy wojny obronnej Rzeczypospolitej, - zna pojęcia: <i>wojna totalna</i>, <i>Blitzkrieg</i>, <i>kampania wrzesniowa</i>, - podaje przykłady bohaterstwa Polaków, - podaje przyczyny klęski Polski w 1939 r., 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje położenie międzynarodowe Polski w przededniu wybuchu II wojny światowej, - wskazuje na mapie pozycje stron walczących i miejsca ważniejszych bitew, - omawia przykłady bohaterstwa Polaków, - określa skalę strat państwa polskiego poniesionych w wyniku działań wojennych, - omawia przyczyny klęski Polski w 1939 r., 	<ul style="list-style-type: none"> - dokonuje analizy materiału źródłowego w postaci relacji świadków, dokumentów i fotografii, - ocenia sytuację społeczeństwa polskiego w czasie najazdu zbrojnego, - wymienia najważniejszych dowódców uczestniczących w kampanii wrzesniowej po stronie polskiej, 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia postawę sojuszników Polski w sytuacji agresji na państwo polskie, - prezentuje postawy bohaterów polskiego września 1939 r., - opisuje miejsca pamięci związane z wojną obronną Polski,
3. Na froncie europejskim (1939–1941)	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia najważniejsze wydarzenia kampanii wojennej na zachodzie Europy w latach 1939–1941, 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia oraz sytuje w czasie wydarzenia II wojny światowej na froncie zachodnim w latach 1939–1941, - wyjaśnia, co w kontekście II wojny światowej oznacza pojęcie <i>aliansi</i>, - przedstawia wydarzenia bitwy o Anglię, 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia przyczyny ataku III Rzeszy na Danię i Norwegię, - rozumie, jakie znaczenie dla dalszych losów wojny miało odparcie ataku niemieckiego przez Wielką Brytanię w 1940 r., 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia postawy postaci, które miały decydujące znaczenie dla przebiegu II wojny światowej w omawianym okresie, takich jak: marszałek Philippe Pétain, gen. Charles de Gaulle i premier Winston Churchill, 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia postawy przywódców alianckich, którzy zdecydowali się stawić czynny opór wojskom państw Osi, - określa znaczenie rozwoju kryptologii i złamania kodu Enigmy dla powodzenia działań zbrojnych w czasie wojny,

Temat w podręczniku	Wymagania na ocenę				celująca
	dopuszczającą	dostateczną	dobłą	bardzo dobrą	
	Uczeń:				
		<ul style="list-style-type: none"> - zna wkład polskich lotników w tę kampanię, - analizuje mapę, wskazując podboje państw Osi, - zna imiona i nazwiska oraz funkcje kluczowych postaci decydujących o polityce państw w czasie II wojny światowej, 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje wydarzenia związane z atakiem ZSRS na Finlandię i kraje bałtyckie, 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia sytuację państw zachodnich oraz przebieg wojny w nich ludności żydowskiej i romskiej po napaści niemieckiej, tłumaczy znaczenie zastosowania przez Niemców <i>Blitzkriegu</i> dla przebiegu działań zbrojnych w pierwszych latach wojny, 	<ul style="list-style-type: none"> - docenia wkład polskich naukowców w prace nad szyfrem Enigmy,
4. Agresja Niemiec na ZSRS	<ul style="list-style-type: none"> - zna datę 22 czerwca 1941 r., - sytuuje w czasie i w przestrzeni wydarzenia kampanii III Rzeszy przeciwko ZSRS, - podaje miejsca najważniejszych bitew kampanii, 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia przyczyny i konsekwencje agresji Niemiec na ZSRS, - omawia plan Barbarossa i przebieg działań wojennych na froncie wschodnim, 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje relacje niemiecko-sowieckie przed 1941 r., - analizuje przebieg działań wojennych na podstawie mapy, - wyjaśnia przyczyny klęski Niemiec na froncie wschodnim, - rozumie, jakie znaczenie dla przebiegu wojny miały zwycięstwa Armii Czerwonej w bitwach o Stalingrad i o Kursk, 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega znaczenie pomocy aliantów zachodnich udzielonej ZSRS w kampanii wojennej, - określa warunki – geograficzne, militarne i polityczne – w jakich toczyły się walki na froncie, 	<ul style="list-style-type: none"> - określa czynniki mające wpływ na zmiany sytuacji walczących stron: militarne i polityczne,
5. Okupacja, kolaboracja i opór	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia politykę III Rzeszy względem okupowanych ziem i postawy ludzi dotkniętych okupacją, - wyjaśnia pojęcia: <i>Generalne Gubernatorstwo</i>, <i>Generalny Plan Wschodni</i>, <i>Holokaust</i>, <i>ruch oporu</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym były niemieckie obozy koncentracyjne, - określa postawy wobec Holokaustu, - omawia zjawiska kolaboracji i oporu wobec okupanta, 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje zjawiska kolaboracji i oporu wobec okupanta, - podaje przykłady takich działań, - podaje przykłady ratowania Żydów przed eksterminacją, - omawia stosowane przez Niemców metody eksploatacji podbitych terenów, 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega różnice i charakteryzuje działania władz niemieckich na poszczególnych obszarach Europy, - wiąże zjawisko dyskryminacji etnicznej Słowian oraz eksterminacji Żydów i Romów z ideologią rasizmu narodowosocjalistycznego ogłoszonego przez nazistów, 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia zasługi osób odznaczonych medalem „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata”,
6. Wojna poza Europą	<ul style="list-style-type: none"> - zna najważniejsze miejsca działań wojennych poza Europą, - wymienia członków koalicji antyhitlerowskiej i państwa Osi, 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje najważniejsze wydarzenia związane z przebiegiem działań wojennych w Afryce, Dalekim Wschodzie i na Pacyfiku, - zna okoliczności inwazji japońskiej na Pacyfiku, 	<ul style="list-style-type: none"> - odnajduje na mapie miejsca bitew i określa zasięg działań wojennych, wskazując szlaki przemaršu wojsk, - przedstawia kluczowe dla omawianych wydarzeń postacie, 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia decyzje Wielkiej Trójki na konferencji w Teheranie, - charakteryzuje zmiany w sposobie prowadzenia wojny: działania militarne z powietrza i na morzu, - omawia fragment tekstu <i>Karty atlantyckiej</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia motywy, jakimi kierowali się politycy Wielkiej Trójki, podejmując decyzje w ramach rozmów w Teheranie, - dostrzega znaczenie rozwoju techniki wojennej dla przebiegu działań zbrojnych,

		<ul style="list-style-type: none"> - omawia przebieg działań wojennych w tym rejonie świata, - wymienia postanowienia konferencji Wielkiej Trójki w Teheranie, 	<ul style="list-style-type: none"> - zna najważniejsze założenia <i>Karty atlantyckiej</i>, - rozumie, jakie znaczenie dla przebiegu działań zbrojnych miało przystąpienie USA do II wojny światowej po stronie aliantów, 		<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje najbardziej charakterystyczne dla tego okresu środki rażenia i urządzenia techniczne użyte w czasie wojny, takie jak: samoloty, lotniskowce, czołgi, pierwsze pociski rakietowe, radar,
<p>7. Zwycięstwo aliantów</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia najważniejsze działania wojsk alianckich, które przyczyniły się do ich zwycięstwa, - zna skład koalicji antyhitlerowskiej, - zna daty kapitulacji III Rzeszy i Japonii, 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia kluczowe wydarzenia kampanii wojennej aliantów w Europie i na Pacyfiku w omawianym okresie, - zna imiona i nazwiska kluczowych postaci, - przedstawia wydarzenia związanych z wydarzeniami kontrofensywy alianckiej, - omawia przebieg działań wojennych we Włoszech w latach 1943–1944, - przedstawia przebieg ofensywy Armii Czerwonej i doprowadzenie do klęski Niemiec w latach 1944–1945, - wymienia postanowienia Wielkiej Trójki podjęte na konferencji w Jałcie, - zna wydarzenia i okoliczności związane ze zrzuconiem bomb atomowych na Hiroszimę oraz Nagasaki, 	<ul style="list-style-type: none"> - wiąże sukces aliantów we Włoszech z wkładem II Korpusu Polskiego w zdobycie Monte Cassino, - opisuje przebieg operacji Overlord w oparciu o materiały źródłowe, - analizuje przebieg ofensywy Armii Czerwonej i doprowadzenie do klęski Niemiec w latach 1944–1945, - przedstawia okoliczności związane z użyciem bomby atomowej przez Amerykanów, - potrafi określić zasięg działań wojennych w omawianym okresie, 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia znaczenie utworzenia przez aliantów drugiego frontu dla przebiegu wojny, - przedstawia okoliczności powstania bomby atomowej, przyczyny decyzji prezydenta Harry'ego Trumana o jej użyciu oraz konsekwencje tego wydarzenia, 	<ul style="list-style-type: none"> - docenia wkład wojsk polskich w zwycięstwa odniesione nad państwami Osi, - ocenia decyzje Wielkiej Trójki z perspektywy stron, których dotyczyły obrady w Jałcie,
<p>Dział 2. W okupowanej Polsce</p>					
<p>10. Noc okupacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie sytuację ludności polskiej, która znalazła się pod okupacją niemiecką i sowiecką, - podaje przykłady terroru władz okupacyjnych, 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje okupację hitlerowską i sowiecką na ziemiach polskich, - wymienia przykłady zbrodni niemieckich i sowieckich (Palimiry, Katyń, kaźń profesorów lwowskich, Zamajszczyzna), - analizuje mapę II Rzeczypospolitej pod kątem podziału ziem polskich po napaści w 1939 r., - przedstawia okoliczności zbrodni katyńskiej, 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia nazistowską politykę terroru (łapanki, obozy koncentracyjne, roboty przymusowe, wysiedlenia, germanizacja), - przedstawia okupacyjną codzienność Polaków w Generalnym Gubernatorstwie, na ziemiach włączonych do Rzeszy i na ziemiach wschodnich wcielonych do ZSRR, - konstruuje wypowiedź o sytuacji Polaków deportowanych w głąb ZSRR na podstawie tekstu źródłowego, - porównuje założenia polityki i metody represji stosowane przez Związek sowiecki i III Rzeszę, 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia skalę prześladowań na ziemiach polskich w czasie okupacji, - przedstawia losy ofiar terroru i zbrodni okupantów, operując terminami <i>akcja AB</i> i <i>Sonderaktion Krakau</i>, - określa postawy Polaków wobec okupacyjnej rzeczywistości, 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje imiona i nazwiska konkretnych osób, które ginęły w wyniku prześladowań ludności, a zwłaszcza polskiej elity społecznej,

Temat w podręczniku	Wymagania na ocenę			
	dopuszczającą	dostateczną	dobłą	bardzo dobrą
11. Wokół tragedii Żydów	<ul style="list-style-type: none"> - wie czym były getta żydowskie, - zna sytuację ludności żydowskiej na okupowanych ziemiach polskich, - rozumie znaczenie terminów <i>obozy koncentracyjne</i> i <i>obozy zagłady</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia politykę Niemiec wobec ludności żydowskiej, - przedstawia sytuację ludności żydowskiej w gettach, - wyjaśnia zagadnienie „ostatniego rozwiązania kwestii żydowskiej”, - opisuje wydarzenia powstania w getcie warszawskim, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje politykę nazistów wobec ludności żydowskiej, - zna przykłady bohaterstwa Polaków ratujących Żydów w czasie Holokaustu, - charakteryzuje postawy Polaków wobec Żydów, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpatruje kwestię postaw Polaków wobec eksterminacji Żydów z punktu widzenia sytuacji ludności polskiej, - ocenia sytuację Żydów oraz ich szanse na przetrwanie w obliczu Holokaustu,
12-13. Rząd RP na emigracji i walka Polaków na frontach wojny	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi powiedzieć, jaką rolę odgrywał polski rząd na emigracji, - zna przykładowe polskie formacje wojskowe, które walczyły u boku aliantów, - wie, kim był gen. Władysław Sikorski, 	<ul style="list-style-type: none"> - zna okoliczności powstania rządu polskiego na uchodźstwie, - podaje cele rządu RP na emigracji, - wymienia najważniejszych przedstawicieli rządu londyńskiego i określa ich funkcje, - wymienia polskie formacje wojskowe powstałe u boku aliantów, - zna postanowienia Wielkiej Trójki, dotyczące sprawy polskiej, podjęte na konferencji w Teheranie, 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje polityczną działalność rządu RP na uchodźstwie, - podaje skutki podpisania układu Sikorski-Majski, - charakteryzuje relacje rządu RP z ZSRR, - porównuje stanowisko rządu RP i rządu ZSRR w sprawie przyszłej granicy wschodniej Polski, - przedstawia polskie formacje wojskowe oraz ich wkład w walki po stronie aliantów, 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia znaczenie śmierci gen. Władysława Sikorskiego dla losów sprawy polskiej na arenie międzynarodowej, - opisuje konkretne formacje wojskowe oraz ich wojenne losy w oparciu o relacje świadków i materiały źródłowe,
14-15. Walka i opór w okupowanym kraju	<ul style="list-style-type: none"> - wie, czym była Armia Krajowa, - wymienia nazwy innych polskich organizacji militarnych i cywilnych zaliczanych do PPP, - rozumie pojęcia <i>dywersja</i> i <i>sabotaż</i>, - potrafi podać przykład czynnego oporu Polaków w okupowanym kraju przeciwko terrorowi i polityce obcych władz, 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia formę oporu, podjętą przez Polaków wobec okupanta, - wiąże postacie (takie jak Stefan Rowecki „Grot” czy Jan Jankowski) z organizacjami, w których działały, - podaje przykłady oporu organizacji podziemia niepodległościowego wobec okupantów, - opisuje działalność partyzancką na ziemiach polskich, 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, jaką rolę w czasie wojny odgrywali cichociemni, - dostrzega różnice pomiędzy założeniami i celami PPP a założeniami i celami organizacji komunistycznych, - analizuje relacje świadka zbrodni wołyńskiej pod kątem rozmiarów mordu i sytuacji ludności polskiej, 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi przedstawić wybraną postać cichociemnego, - charakteryzuje polską twórczość artystyczną o wymowie antynazistowskiej na podstawie materiałów źródłowych,

<p>16. Akcja Burza i powstanie warszawskie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna datę wybuchu powstania warszawskiego, - potrafi powiedzieć, jak wyglądały walki w mieście oraz kto przede wszystkim brał udział w powstaniu, 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia założenia akcji Burza, - wyjaśnia przyczyny i opisuje skutki wybuchu powstania warszawskiego, - przedstawia przebieg walk powstających na podstawie materiału źródłowego i mapy, 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje polityczną i militarną działalność Polskiego Państwa Podziemnego podczas akcji Burza, - omawia realizację tego planu, - wiąże okoliczności polityczno-militarne zaistniałe w 1944 r. z decyzją o wybuchu powstania, - ocenia postawę aliantów i Związku Sowieckiego wobec powstania, 	<ul style="list-style-type: none"> - określa sytuację powstańców w obliczu przeważających sił wroga oraz braku większego wsparcia z zewnątrz, - przedstawia ocenę powstania z różnych punktów widzenia, biorąc pod uwagę opinie historyków i uczestników wydarzeń, - ocenia postawę Niemców wobec cywilnej ludności miasta, 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje umundurowanie i uzbrojenie powstańców, - przedstawia życiorys powstańca, który był postacią wybitną lub wykazał się szczególnym bohaterstwem w walkach,
<p>17. Początki władzy komunistycznej w Polsce</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wiąże przejęcie władzy przez komunistyczny rząd z obecnością Armii Czerwonej na terenie Polski, - wymienia instytucje komunistycznego aparatu terroru, - zna datę 22 lipca 1944 r., 	<ul style="list-style-type: none"> - zna okoliczności utworzenia Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego, - określa rolę PKWN w pierwszym okresie Polski lubelskiej, - porównuje strukturę polskiego rządu na uchodźstwie z organami utworzonymi przez komunistów na ziemiach polskich, - określa skalę zniszczeń i strat, które Polska poniosła w wyniku II wojny światowej, 	<ul style="list-style-type: none"> - zna rzeczywiste cele polskich komunistów, - określa stosunek komunistów do podziemia niepodległościowego, - ocenia praworządność i legalność tych instytucji w związku z sytuacją międzynarodową w 1944 r., - na podstawie tekstu źródłowego wymienia przyczyny rozwiązania Armii Krajowej, 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia sytuację polskiego rządu na uchodźstwie w 1944 r., - analizuje teksty źródłowe pod kątem celów i zadań, jakie stawiali sobie ich autorzy, - omawia skutki reformy rolnej, - charakteryzuje zmiany, jakie zaszły w wyniku strat wojennych: społeczne, materialne i terytorialne, na podstawie ikonograficznego i informacyjnego materiału źródłowego, 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia najważniejsze zmiany w strukturze społecznej w Polsce, jakie zaszły w wyniku następstw II wojny światowej i przejścia władzy przez komunistów, - podaje konkretne przykłady osób należących do grup społecznych, które zostały zdziśiátkowane w wyniku tych wydarzeń,
<p>Dział 3. Świat po II wojnie światowej</p>					
<p>20. Krajobraz po wojnie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia postanowienia podjęte na konferencji Wielkiej Trójki w Poczdamie, takie jak: 4xD, straty terytorialne Niemiec i sankcje nałożone na ten kraj, - zna przyczyny utworzenia ONZ i nazwy organizacji z nią związanych, 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje imiona, nazwiska i sprawowaną funkcję czołowych postaci uczestniczących w konferencji w Poczdamie, - wymienia skutki II wojny światowej, - podaje przykłady zniszczeń wojennych, - przedstawia zagadnienie procesów norymberskich, - zna przyczyny powstania oraz cele Organizacji Narodów Zjednoczonych, - analizuje fragment tekstu <i>Powszechnej deklaracji praw człowieka</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje bezpośrednio skutki II wojny światowej, wyróżniając następstwa polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturowe, z uwzględnieniem powstania Organizacji Narodów Zjednoczonych, - potrafi oszacować liczbowych, zebranych w tabeli, straty w ludziach będące wynikiem długotrwałego konfliktu zbrojnego, 	<ul style="list-style-type: none"> - prezentuje instytucje ONZ, określając ich zadania, a także zakres kompetencji, - ocenia znaczenie powstania ONZ dla przyszłości Europy i świata, - porównuje zasady funkcjonowania ONZ i Ligi Narodów, - dostrzega wpływ mocarstw na politykę ONZ, 	<ul style="list-style-type: none"> - określa zakres kompetencji ONZ i organizacji z nią współpracujących, - podaje przykłady działań tych organizacji,

Temat w podręczniku	Wymagania na ocenę				
	dopuszczającą	dostateczną	dobłą	bardzo dobrą	
21–22. Zimna wojna	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie terminy <i>zimna wojna</i> i <i>wyścig zbrojeń</i>, - wymienia przykłady konfliktów zaliczanych do zimnowojennych, 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie państwa NATO i Układu Warszawskiego, - wymienia najważniejsze konflikty militarne doby zimnej wojny, - określa przyczyny oraz obszary rywalizacji pomiędzy USA i ZSRS, - podaje podstawowe informacje dotyczące najważniejszych konfliktów zimnej wojny, - rozumie termin <i>żelazna kurtyna</i>, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia przyczyny i skutki rozpadu koalicji antyhitlerowskiej, - opisuje okoliczności powstania NRD i RFN, - charakteryzuje bloki polityczno-wojskowe: NATO i Układ Warszawski, - analizuje tekst przemówienia Winstona Churchilla z Fulton pod kątem oceny sytuacji politycznej w Europie, - określa założenia planu Marshalla i jego znaczenie dla gospodarczej odbudowy Europy, - umiejscawia na mapie konflikty doby zimnej wojny, 	<ul style="list-style-type: none"> - porównuje warunki polityczne i społeczne w ZSRS z sytuacją polityczną i społeczną w USA, - przedstawia genezę wyścigu zbrojeń i rywalizacji o wpływy pomiędzy tymi mocarstwami, - opisuje wydarzenia związane z kryzysem berlińskim, - charakteryzuje rywalizację amerykańsko-sowiecką w różnych dziedzinach: podbój kosmosu, zbrojenia, walka o wpływy na świecie, 	<p>celująca</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje materiał źródłowy i ikonograficzny dotyczący propagandy komunistycznej i zachodniej, - przedstawia konsekwencje konfliktów zbrojnych w okresie zimnej wojny dla państw, na terenie których toczyły się walki, - podaje przykłady twórczości (literatury, filmu) poruszające tematykę zimnej wojny lub wojen toczonej w tym okresie,
23. Za żelazną kurtyną	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia państwa, które znalazły się w bloku wschodnim po II wojnie światowej, - podaje cechy gospodarki stalinowskiej, takie jak: nacjonalizacja, centralne planowanie czy kolektywizacja, 	<ul style="list-style-type: none"> - wiąże panujący w państwach satelickich porządek polityczny ze znajdowaniem się w strefie wpływów ZSRS, - określa cechy ustroju politycznego państw komunistycznych, - wyjaśnia pojęcia: <i>stalinizm</i>, <i>blok wschodni</i>, <i>odwizł</i>, <i>państwo satelickie</i>, <i>doktryna ograniczonej suwerenności</i>, - zna cele powstańców węgierskich z 1956 r., - wie, czym była praska wiosna, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia sytuację w ZSRS i państwach jego strefy wpływów, - wie, jaką rolę odgrywała Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej w umocnieniu dominacji ZSRS nad państwami satelickimi, - dostreaga związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy wydarzeniami w ZSRS po śmierci Stalina a nastaniem odwizłu, - określa, na czym polegało to zjawisko, - przedstawia wydarzenia powstania węgierskiego w 1956 r., - omawia wydarzenia praskiej wiosny w 1968 r., 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na przejawy solidarności obywatelskiej między mieszkańcami demoludów, np. wiec poparcia dla Polaków w Budapeszcie, protesty przeciwko interwencji wojsk Układu Warszawskiego, samospalenie Ryszarda Siwca, 	
24. Rozpad systemu kolonialnego	<ul style="list-style-type: none"> - zna najważniejsze wydarzenia związane z dekolonizacją, - wie, kim byli Mahatma Gandhi i Nelson Mandela, 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia przebieg procesu dekolonizacji, uwzględniając jego przyczyny i skutki, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia proces dekolonizacji Indochin, Holenderskich Indii Wschodnich i Malajów, 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia biografie Mahatmy Gandhiego i Nelsona Mandeli w związku z ich walką o równość społeczną i pokój, 	

	<ul style="list-style-type: none"> - sytuuje w czasie i w przestrzeni dekolonizację poszczególnych obszarów kolonialnych, - przedstawia proces przychylny nowo-skutkowy zachodzący pomiędzy polityką państw kolonialnych, zmianą sytuacji międzynarodowej i dążeniami niepodległościowymi ludów Afryki, 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje przebieg działań zmierzających do odzyskania niepodległości przez Indie, ocenia następstwa dekolonizacji, - charakteryzuje problemy państw postkolonialnych, takie jak: konflikty zbrojne, zacofanie i epidemie, 	<ul style="list-style-type: none"> - zna metody walki o niepodległość w koloniach, - dostrzega rozbieżności w poziomie życia, edukacji i zamieszności pomiędzy dawnymi potęgami kolonialnymi a ich koloniami, 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia konsekwencje dekolonizacji zarówno dla kolonii, jak i dla państw postkolonialnych z perspektywy ich późniejszej historii, 	
25. Konflikty na Bliskim Wschodzie	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia najważniejsze wydarzenia związane z powstaniem państwa Izrael i eskalacją konfliktu pomiędzy Żydami a narodami arabskimi, - rozumie pojęcia <i>terroryzm</i> i <i>rewolucja islamska</i>, - zna datę 11 września 2001 r., 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje przebieg ważniejszych konfliktów na Bliskim Wschodzie, - przedstawia okoliczności powstania państwa Izrael, - wyjaśnia przyczyny rewolucji islamskiej oraz ingerencji USA i ZSRS w politykę na Bliskim Wschodzie, - wymienia i opisuje sylwetki czołowych postaci związanych z polityką na Bliskim Wschodzie, 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje sytuację polityczną, terytorialną i etniczną Izraela w związku ze sporem z państwami arabskimi, - ocenia znaczenie wydarzeń w rejonie Bliskiego Wschodu oraz ich wpływ na politykę i gospodarkę na świecie, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie polityczne, społeczne i religijne uwarunkowania na Bliskim Wschodzie, - prezentuje racje obydwu stron w konflikcie izraelsko-palestyńskim, - wnioskuje na tej podstawie o szansach na rozwiązanie tego sporu, 	
26. Chiny po II wojnie światowej i wojna w Korei	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia najważniejsze wydarzenia związane z rządami Mao Zedonga w Chinach, - zna przebieg wojny w Korei, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia przemiany, które zaszły w Chinach i w Korei po II wojnie światowej, - przedstawia proces dojścia do władzy Mao Zedonga, - rozumie pojęcia: „<i>rewolucja kulturalna</i>”, „<i>wieki skok</i>” i <i>czenwona książeczka</i>, - opisuje sytuację w Chinach po śmierci Mao, - zna datę wojny w Korei, - omawia przebieg wojny w Korei, 	<ul style="list-style-type: none"> - wiąże przemiany polityczno-gospodarcze w Państwie Środka z wprowadzeniem komunizmu, - rozumie, jaki wpływ miała rywalizacja pomiędzy USA i ZSRS na wydarzenia na Dalekim Wschodzie, - określa na podstawie mapy zmiany terytorialne, jakie zaszły na tym obszarze, 	<ul style="list-style-type: none"> - porównuje ustroj polityczno-gospodarczy Chin z ustrojem innych państw komunistycznych (np. ZSRS), - wskazuje na konsekwencje polityki „<i>wielkiego skoku</i>” oraz „<i>rewolucji kulturalnej</i>” w Chińskiej Republice Ludowej, - wyciąga wnioski dotyczące sytuacji oraz konfliktu w Korei, 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje relacje ChRL z ZSRS i USA, - przedstawia kwestię zagarnięcia Tybetu przez Chiny, - zna postać Dalajlamy,
27. Ku zjednoczonej Europie	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia nazwy organizacji tworzących wspólnoty europejskie, - zna datę utworzenia Unii Europejskiej, - rozpoznaje symbole UE, 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia główne cele państw, które podjęły wysiłek integracyjny, - charakteryzuje stworzone przez nie międzynarodowe instytucje europejskie, - przedstawia założenia planu Schumana, - omawia proces integracji europejskiej z wykorzystaniem mapy, 	<ul style="list-style-type: none"> - zna biogramy ojców integracji europejskiej, - omawia symbolikę flagi i hymnu UE (<i>Ody do radości</i>), - omawia takie wydarzenia, jak: podpisanie traktatów w Rzymie, <i>Traktatu o Unii Europejskiej</i> oraz zawarcie układu w Schengen, - ocenia znaczenie integracji europejskiej, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia strukturę i zadania organów Unii Europejskiej oraz instytucji z nią współpracujących, - przedstawia sukcesy na polu integracji europejskiej, a także trudności w tej dziedzinie, - podaje przykłady działań instytucji europejskich, 	

Wymagania na ocenę					
Temat w podręczniku	dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
	Uczeń:				
28-29. Przemiany społeczno-kulturowe po II wojnie światowej	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie pojęcia: <i>globalizacja, migracja, eksplozja demograficzna</i>, - podaje nazwy i główne założenia omawianych na lekcji nurtów społecznych, które rozwinęły się w XX w., 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje najważniejsze przemiany kulturowe i społeczne, które nastąpiły po II wojnie światowej, - wymienia i opisuje najważniejsze nurty społeczne powstałe w XX w. oraz grupy dążące do zmian obyczajowych i prawnych na świecie, - wie, kim był Martin Luther King, - wymienia najważniejsze osiągnięcia techniczne drugiej połowy XX w., 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia genezę nowych zjawisk społecznych zaistniałych po wojnie, - charakteryzuje przemiany obyczajowe i kulturowe związane ze wzrostem tolerancji, globalizacją i rozwojem populacji, - prezentuje poglądy wspomnianych grup i określa metody, którymi posługiwały się dla osiągnięcia swoich celów, - opisuje sytuację społeczności wyznaniowych, 	<ul style="list-style-type: none"> - określa zmiany świadomości społecznej i ewolucję prawa, które dokonywały się w wyniku zaistnienia nowych okoliczności społecznych, politycznych i gospodarczych, - pokazuje związek pomiędzy rozwojem techniki, przemysłu i komunikacji a zmianami społecznymi na świecie, - podejmuje dyskusję na temat ewolucji społeczeństwa obywatelskiego, laickiego i globalnego we współczesnym świecie, 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje przykłady globalizacji, migracji i eksplozji demograficznej, - prezentuje przykłady kultury masowej i działalność osób związanych z popularnymi w XX w. ruchami społecznymi,
Dział 4. Polska w latach 1945-1956					
32. Inny kraj	<ul style="list-style-type: none"> - zna najważniejsze wydarzenia związane z przejęciem władzy przez komunistów w Polsce, - wskazuje granice powojennej Polski na mapie, - wie, kim był Stanisław Mikołajczyk, 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia okoliczności utworzenia Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej, - rozumie, na czym polegała zależność TRJN od komunistów i ZSRR, - zna okoliczności procesu szesnastu, - opisuje odbudowę kraju na wybranych przykładach, - wie, czym był pogrom kielecki, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie, jaki wpływ miały decyzje podjęte przez Wielką Trójkę w Jaltie i Poczdamie na kształt terytorialny państwa polskiego, - analizuje mapę pod kątem zmian terytorium państwa polskiego po II wojnie światowej, - opisuje przesiedlenia na ziemiach polskich, - wyjaśnia termin <i>akcja Wisła</i>, - przedstawia okoliczności i przebieg procesu szesnastu, 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia sytuację polskiego rządu na uchodźstwie, polskich dowódców oskarżonych w procesie szesnastu i Stanisława Mikołajczyka jako polityka niezależnego od władz komunistycznych, - określa zmiany w strukturze demograficznej ludności Polski powojennej i zna ich przyczyny, - przedstawia stosunki narodowościowe po II wojnie światowej, 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia postawy polityków Wielkiej Trójki wobec sprawy polskiej oraz konsekwencje ich decyzji, - przedstawia sytuację ludności cywilnej, dotkniętej zniszczeniami wojennymi czy przemieszczeniem na przykładach losów konkretnych osób,
33. Przegrana walka	<ul style="list-style-type: none"> - zna działania podjęte przez komunistów w celu przejęcia władzy w Polsce, - wie, kim byli żołnierze niezlomni / wyklęci, - wymienia instytucje związane z aparatem terroru komunistycznego, 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, że komuniści zdobyli władzę w Polsce nielegalnymi metodami, - wymienia cele Polskiego Stronnictwa Ludowego i żołnierzy podziemia niepodległościowego, - rozumie sytuację żołnierzy polskiego podziemia niepodległościowego po 1944 r., 	<ul style="list-style-type: none"> - zna treść pytań referendum 1947 r., - omawia fałszerstwo wyborcze, - charakteryzuje postawy Polaków wobec nowych władz ze szczególnym uwzględnieniem oporu zbrojnego żołnierzy niezlomnych / wyklętych, 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje okoliczności zorganizowania referendum ludowego oraz grę propagandową prowadzoną przez komunistów i opozycję, - wymienia przedstawicieli podziemia niepodległościowego, 	<ul style="list-style-type: none"> - prezentuje sylwetki wybranych żołnierzy niezlomnych / wyklętych, - zna miejsca pamięci związane z bohaterstwem i przesładowaniami żołnierzy wyklętych,

34. Stalinowska Polska	<ul style="list-style-type: none"> -wymienia zjawiska charakterystyczne dla ustroju komunistycznego w PRL -zna nazwę Polska Rzeczpospolita Ludowa, -podaje cechy socrealizmu, -wie, kim byli Bolesław Bierut i prymas Stefan Wyszyński, 	<ul style="list-style-type: none"> -przedstawia przemiany ustrojowe, gospodarczo-społeczne i kulturowe w okresie stalinizmu, -omawia proces tworzenia struktur ustrojowych państwa: powstanie PZPR, władzy wykonawczej w państwie i wprowadzenie konstytucji stalinowskiej, -opisuje system terroru stalinowskiego w Polsce i wiąże go z osobą Bolesława Bieruta, 	<ul style="list-style-type: none"> -ocenia skutki terroru stalinowskiego w Polsce, -charakteryzuje działania władz zmierzające do upaństwowienia gospodarki, -przedstawia biografie Bolesława Bieruta i prymasa Stefana Wyszyńskiego, -charakteryzuje relacje państwo-Kościół w okresie stalinizmu, -wie, z jakich przesłanek wynikała postawa władz, a z jakich – Kościoła, 	<ul style="list-style-type: none"> -omawia zjawiska charakterystyczne dla ustroju komunistycznego w PRL (propagande, indoktrynację, kult jednostki) na wybranych przykładach, -określa charakter relacji gospodarczych pomiędzy Polską a ZSRS, -analizuje zagadnienie struktury społeczeństwa polskiego w okresie PRL, 	<ul style="list-style-type: none"> -przedstawia przykłady sztuki socrealistycznej, -interpretuje tekst memorium Episkopatu Polski <i>Non possumus</i> z 1953 r. w związku z polityką państwa wobec Kościoła katolickiego,
35. Od Czerwca do Października	<ul style="list-style-type: none"> -wie, jakie zmiany polityczne zaszły w Polsce w 1956 r., -zna przebieg wydarzeń poznańskiego Czerwca, 	<ul style="list-style-type: none"> -zna oczekiwania społeczne wobec władz w latach 50. XX w., -relacjonuje przebieg wydarzeń poznańskiego Czerwca, -omawia okoliczności przejścia władzy przez Władysława Gomułkę, 	<ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia przyczyny i skutki poznańskiego Czerwca 1956 r. oraz wydarzeń październikowych 1956 r., -przedstawia sytuację gospodarczą i społeczno-kulturalną w latach 50. XX w., 	<ul style="list-style-type: none"> -opisuje zmianę nastrojów społecznych i postaw wobec władzy w 1956 r., -ocenia znaczenie polskiego Października dla społeczeństwa polskiego i PZPR, 	<ul style="list-style-type: none"> -ocenia znaczenie i rangę wydarzeń 1956 r. dla poszczególnych grup społecznych,
Dzieli 5. Polska w latach 1956–1989					
38. Pod rządami Gomułki	<ul style="list-style-type: none"> -podaje formy uzależnienia Polski od ZSRS, -zna przykłady inicjatyw Kościoła katolickiego i grup inteligencji polskiej, zmierzające do zachowania tożsamości narodowej i egzekwowania praw człowieka i obywatela w PRL, 	<ul style="list-style-type: none"> -charakteryzuje sytuację społeczno-polityczną w PRL w czasie rządów Władysława Gomułki, -przedstawia system władzy w Polsce pod koniec lat 50. i w latach 60. XX w., -opisuje formy uzależnienia Polski od ZSRS, -zna realia życia społecznego i kulturalnego w PRL w czasach gomułkowskich, 	<ul style="list-style-type: none"> -wnosi na podstawie wydarzeń o sytuacji i relacjach społeczno-politycznych w Polsce pod koniec lat 50. i w latach 60. XX w., -wyjaśnia znaczenie Kościoła katolickiego dla stosunków politycznych i społecznych w kraju, 	<ul style="list-style-type: none"> -przedstawia wydarzenia o kluczowym znaczeniu dla relacji państwo-Kościół, -omawia działalność rządu RP na uchodźstwie po II wojnie światowej, -opisuje inicjatywy polskiej inteligencji w omawianym okresie (Znak, Klub Krzywego Koła, Radio Wolna Europa), -ocenia wpływ instytucji zagranicznych (np. Instytutu Literackiego, Rozgłośni Polskiej Radia Wolna Europa) na rozwój kultury polskiej, 	<ul style="list-style-type: none"> -ocenia inicjatywy i działania inteligencji polskiej (Znak, List 34, Klub Krzywego Koła, Radio Wolna Europa), -ocenia wpływ instytucji zagranicznych (np. Instytutu Literackiego, Rozgłośni Polskiej Radia Wolna Europa) na rozwój kultury polskiej,
39. Protesty marcowe i Grudzień 1970	<ul style="list-style-type: none"> -wymienia najważniejsze wydarzenia protestów studenckich w 1968 r. i strajków robotniczych w 1970 r., -wie, kim byli Adam Michnik i Jacek Kuron, Leszek Kołakowski i Karol Modzelewski, 	<ul style="list-style-type: none"> -przedstawia przyczyny, przebieg i konsekwencje protestów studenckich w 1968 r., -wymienia przyczyny strajków na Wybrzeżu w 1970 r., -relacjonuje wydarzenia Grudnia 1970, -wymienia motywy kampanii antysemitkiej w 2. poł. lat 60. XX w., 	<ul style="list-style-type: none"> -przedstawia stanowisko rewizjonistów wobec polityki partii, -ocenia reakcję władz na protesty robotnicze, -porównuje cele i konsekwencje wystąpień robotniczych w 1970 r. ze studenckimi w 1968 r., -przedstawia biografie Adama Michnika i Jacka Kuronia, 	<ul style="list-style-type: none"> -określa stosunek innych środowisk społecznych do protestów studenckich, -przedstawia znaczenie Marca 1968 i Grudnia 1970 dla młodego pokolenia Polaków, -dostrzega związek pomiędzy antysemitką akcją władz a wydarzeniami marcowymi, 	<ul style="list-style-type: none"> -zna działania artystów oraz inteligencji, które były reakcją na wydarzenia Marca 1968,

Temat w podręczniku	Wymagania na ocenę				
	dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	
40. Dekada Gierka	<ul style="list-style-type: none"> - wie, kim był Edward Gierek, - zna konsekwencje polityki gospodarczej PZPR, - podaje nazwy najważniejszych organizacji opozycyjnych w latach 70. XX w., - zna postać Jana Pawła II, - zna datę wyboru Karola Wojtyły na papieża, 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia przykłady wielkich inwestycji w czasach gierkowskich, - przedstawia przyczyny i konsekwencje protestów robotniczych w 1976 r., - opisuje narodziny i działania opozycji politycznej w latach 1976–1980 (działalność: KOR, ROPCIO, Konfederacji Polski Niepodległej, Ruchu Młodej Polski, inicjatywy <i>List 59</i>, publikacje podziemnych wydawnictw, działania pierwszych Wolnych Związków Zawodowych), - relacjonuje wydarzenia związane z pierwszą pielgrzymką papieża Polaka do kraju, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje realia życia społecznego w czasach gierkowskich, - opisuje system władzy w PRL w latach 70. XX w., - charakteryzuje program reform gospodarczych Edwarda Gierka, - opisuje przyczyny i skutki kryzysu gospodarczego w latach 70. XX w., - wymienia formy oporu społecznego w tym okresie, - przedstawia rolę Jana Pawła II i ocenia jego wpływ na przemiany społeczne i polityczne w Polsce, 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia postulaty, cele i działania opozycji antykomunistycznej pod koniec lat 70. XX w., - podaje imiona i nazwiska liderów najważniejszych organizacji opozycyjnych oraz ich działania na rzecz rozwoju kultury i obrony praw człowieka i obywatela, - przedstawia sylwetkę Jana Pawła II jako duchowego przywódcy, pedagoga i orędownika poszanowania praw człowieka, - operuje terminami <i>nowomowa</i> i <i>propaganda sukcesu</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje zjawisko propagandy komunistycznej, posiłkując się przykładami z omawianego okresu historii Polski, - omawia okoliczności wyboru Karola Wojtyły na papieża,
41. Sierpień 1980 i Solidarność	<ul style="list-style-type: none"> - wie, czym był ruch społeczny Solidarność, - zna postacie Lecha Wałęsy i Anny Walentynowicz, - zna datę podpisania porozumień sierpniowych, 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia przyczyny niezadowolenia społecznego na przełomie lat 70. i 80. XX w., - przedstawia postacie Lecha Wałęsy i Anny Walentynowicz w związku ze strajkami w Stoczni Gdańskiej, - zna najważniejsze postulaty robotników i treść porozumień sierpniowych, - wymienia działaczy Solidarności, 	<ul style="list-style-type: none"> - wiąże fakt powszechności strajków sierpniowych z liberalizacją życia publicznego w kraju w latach 1980–1981, - relacjonuje wydarzenia związane z podpisaniem porozumień sierpniowych, - przedstawia cele NSZZ „Solidarność”, - rozumie termin <i>karnawał Solidarności</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> - prezentuje sylwetki najważniejszych działaczy Solidarności oraz ich wkład w rozwój ruchu, - dostarcza zmianę postaw społecznych i obywatelskich wobec władz w okresie karnawału Solidarności, - zna fakty związane z zamachem na Jana Pawła II w 1981 r., 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia znaczenie porozumień sierpniowych i legalizacji Solidarności dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce, - przedstawia przykłady działalności twórczej i społecznej okresu karnawału Solidarności,
42. Stan wojenny	<ul style="list-style-type: none"> - zna datę 13 grudnia 1981 r., - wie, kim był gen. Wojciech Jaruzelski, - rozumie, czym był stan wojenny w kontekście wydarzeń grudnia 1981 r., - podaje formy represji, jakie zastosowała komunistyczna władza, - zna postać księdza Jerzego Popiełuszki, 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia przyczyny przebieg i konsekwencje wprowadzenia stanu wojennego, - wymienia działania władz mające na celu sterroryzowanie społeczeństwa, - podaje przykłady oporu społecznego w czasie stanu wojennego, 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia postawy Polaków wobec stanu wojennego, - charakteryzuje fenomen oporu społecznego, - ocenia postawy społeczeństwa polskiego w związku z wydarzeniami stanu wojennego, - przedstawia biogram gen. Wojciecha Jaruzelskiego, 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje konkretne przykłady oporu społecznego i formy realizowania celów opozycji antykomunistycznej, a także przejawy wzajemnej pomocy ludzi zaangażowanych w działalność opozycyjną, - omawia okoliczności przyznania Lechowi Wałęsie Pokojowej Nagrody Nobla, 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia znacznie oporu społecznego i działalności opozycji antykomunistycznej dla podtrzymania solidarności społecznej, - docenia rolę ludzi Kościoła dla podtrzymania inicjatyw społecznych w okresie stanu wojennego, - przedstawia działalność księdza Jerzego Popiełuszki,

			<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie Kościoła katolickiego dla podtrzymania ducha oporu wobec władzy komunistycznej, 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia sukcesy polskich twórców, którzy żyli w okresie PRL (np.: otrzymanie Literackiej Nagrody Nobla przez Czesławą Miłosz), - opisuje nowe formy wypowiedzi artystycznej (poezja Nowej Fali, happeningi, teatr eksperymentalny), - dostrzega znaczenie organizacji oraz instytucji zagranicznych dla rozwoju niezależnej kultury polskiej, 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia sylwetki wybitnych Polaków omawianego okresu, - omawia ich twórczość, - opisuje osiągnięcia sportowe w czasach PRL,
43. Kultura w czasach PRL	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady twórczości artystycznej i literackiej okresu komunizmu w Polsce, -zna realia PRL, w których żyli twórcy, oparte na cenzurze i propagandzie, 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady twórczości literackiej okresu PRL, - zna imiona i nazwiska wybitnych pisarzy, artystów, muzyków i kompozytorów, - wie, jaki wpływ na możliwość swobodnej wypowiedzi artystycznej miała cenzura, - omawia zjawisko kultury popularnej, dostępnej dla większości społeczeństwa polskiego w dobie PRL, 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia tematy podejmowane przez twórców w okresie PRL, - opisuje najważniejsze nurty sztuki (polską szkołę plakatu), kina (polską szkołę filmową, kino moralnego niepokoju) i muzyki (jazz, muzykę filmową i muzykę klasyczną), których przedstawiciele odnieśli sukces w kraju i za granicą, - wymienia przedstawicieli kultury popularnej w PRL, 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie Katołickiego dla podtrzymania ducha oporu wobec władzy komunistycznej, 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia sylwetki wybitnych Polaków omawianego okresu, - omawia ich twórczość, - opisuje osiągnięcia sportowe w czasach PRL,
Dział 6. Droga do wolności					
46. Rozpad Związku Sowieckiego	<ul style="list-style-type: none"> - zna terminy <i>głównost</i> i <i>pierestrojka</i>, - wskazuje przemiany ustrojowe w ZSRS, - wie, kim był Michaił Gorbaczow, 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia przyczyny kryzysu gospodarczego i politycznego w ZSRS, - wie, jaką rolę we współczesnej historii Europy i świata odegrał Michaił Gorbaczow, - wyjaśnia terminy <i>głównost</i> i <i>pierestrojka</i>, - lokalizuje w czasie i w przestrzeni wydarzenia państwa sowieckiego na przełomie lat 80. i 90. XX w., - wymienia następstwa tego procesu, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia proces rozpadu Związku Sowieckiego i wiąże koniec zimnej wojny z tym wydarzeniem, - ocenia znaczenie porozumienia pomiędzy Michaiłem Gorbaczowem i Ronaldem Reaganem w sprawie ograniczenia zbrojeń, - wyjaśnia znaczenie przemian demokratycznych w Związku Sowieckim dla przyszłości narodów zamieszkujących ZSRS, - omawia na podstawie mapy konflikty zbrojne w byłym ZSRS, 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje zmianę polityki wewnętrznej i zagranicznej wprowadzoną przez Gorbaczowa, - dostrzega związek pomiędzy wydarzeniami w polityce międzynarodowej (ociepleniem relacji z Zachodem, zakończeniem wojny w Afganistanie) a odejściem przez władze ZSRS od doktryny Breżniewa, - określa rolę poszczególnych postaci w przemianach przełomu lat 80. i 90. XX w. (Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa, Borysa Jelcyna), 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje sytuację polityczną, społeczną i gospodarczą państw postkomunistycznych, które przestały być republikami sowieckimi,
47. Jesień Narodów	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie termin <i>Jesień Narodów</i>, - umieszcza w czasie i w przestrzeni wydarzenia: Okragły Stół, upadek muru berlińskiego, trójkatny stół, aksamiłna rewolucja, 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia genezę przemian ustrojowych w krajach bloku wschodniego, - opisuje wydarzenia w Polsce i na Węgrzech w omawianym okresie, 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia przemiany społeczno-polityczne w Europie Środkowo-Wschodniej w latach 1989-1991, - charakteryzuje najważniejsze z nich, 	<ul style="list-style-type: none"> - odwołuje się do podobieństwa sytuacji politycznej pomiędzy krajami postkomunistycznymi, - ocenia konsekwencje przemian politycznych w bloku wschodnim, 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje problemy, z jakimi musiały się zmierzyć poszczególne państwa postkomunistyczne po 1989 r., - odwołuje się do analogie między nimi,

Temat w podręczniku	Wymagania na ocenę				
	dopuszczającą	dostateczną	dobłą	bardzo dobrą	
			Uczeń:		
	<ul style="list-style-type: none"> - zna najważniejsze wydarzenia rewolucji w Rumunii oraz wojny w byłej Jugosławii, 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega związek pomiędzy przemianami w Polsce a dekomunizacją Europy Środkowo-Wschodniej, - przedstawia okoliczności zburzenia muru berlińskiego i zjednoczenia Niemiec, - wyjaśnia pojęcie <i>aksamitna rewolucja</i>, - przedstawia konsekwencje przemian ustrojowych w krajach bloku wschodniego, - omawia najważniejsze wydarzenia rewolucji w Rumunii oraz wojny w byłej Jugosławii, 	<ul style="list-style-type: none"> - dokonuje analizy mapy pod kątem zmian terytorialnych i politycznych na omawianym obszarze w okresie Jesieni Narodów, 	<ul style="list-style-type: none"> - dzieli je na pozytywne i negatywne, - zna imiona i nazwiska komunistycznych liderów politycznych, takich jak János Kádár i Nicolae Ceaușescu, - przedstawia rolę w przemianach politycznych takich postaci, jak Helmut Kohl i Václav Havel, 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia biogramy postaci związanych z wydarzeniami Jesieni Narodów,
48. Okrągły Stół	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia główne postanowienia Okrągłego Stołu, - zna wydarzenia zmierzające do demokratyzacji życia politycznego w Polsce, - podaje główne zmiany ustrojowe, jakie zaszyły w Polsce w latach 1989-1990, - zna datę 4 czerwca 1989 r., wie, że Tadeusz Mazowiecki był pierwszym niekomunistycznym premierem Polski po II wojnie światowej, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia postanowienia i skutki obrad Okrągłego Stołu, - przedstawia ważniejszych uczestników rozmów, - zna rezultat wyborów z 4 czerwca 1989 r., - opisuje kluczowe przemiany ustrojowe w latach 1989-1990 (przywroćenie dwuzbiowego parlamentu i urzędu prezydenta, zmianę nazwy państwa oraz wyglądu godła państwowego), 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje sytuację społeczno-polityczną Polski w przededniu obrad Okrągłego Stołu, - wyjaśnia motywy przystąpienia stron do rozmów przy Okrągłym Stole, - dostrzega związek pomiędzy porozumieniami Okrągłego Stołu a demokratyzacją sceny politycznej i przemianami ustrojowymi, jakie nastąpiły na przełomie lat 80. i 90. XX w., 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje dane statystyczne i teksty źródłowe pod kątem oceny porozumień Okrągłego Stołu - przez ich uczestników oraz społeczeństwo, - ocenia konsekwencje porozumień Okrągłego Stołu, 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje postawy strony rządzącej, opozycji oraz społeczeństwa wobec przemian, jakie zachodziły na przełomie lat 80. i 90. XX w.,
49-50. Trzecia niepodległość	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie zagadnienia prywatyzacji oraz demokratyzacji, - podaje najważniejsze wydarzenia lat 90. XX w. w Polsce, - zna imiona i nazwiska kluczowych polityków, - zna datę uchwalenia Konstytucji RP, - wymienia prezydentów RP pełniących urząd po 1990 r., 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje kluczowe przemiany ustrojowe i gospodarcze w latach 1989-1997, - omawia założenia i konsekwencje planu Balcerowicza, - przedstawia cele i działania kolejnych koalicji rządzących, - wymienia trudności, z jakimi borykało się społeczeństwo w okresie transformacji ustrojowej i gospodarczej, - przedstawia założenia Konstytucji RP z 1997 r., 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje przemiany społeczno-polityczne i gospodarcze lat 90. XX w., - wyjaśnia przyczyny napięć społecznych, - analizuje konsekwencje wydarzeń lat 90. XX w., - wymienia najważniejsze partie na polskiej scenie politycznej i podaje imiona i nazwiska ich przedstawicieli, - omawia reformy kolejnych gabinetów rządzących, 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje proces kształtowania się nowych elit władzy, - interpretuje zapisy konstytucji pod kątem wolności i praw obywatelskich, - ocenia znaczenie zorganizowania pierwszych wolnych wyborów prezydenckich i wyborów parlamentarnych dla przemian demokratycznych w kraju, 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia sytuację ekonomiczną ludności w okresie transformacji gospodarczej, - dostrzega zmiany, jakie zachodziły w sposobie prowadzenia polityki i strukturach demokracji, - analizuje korzyści i zagrożenia związane z członkostwem w UE, - ocenia zmiany, jakie nastąpiły w Polsce w okresie transformacji ustrojowej,

<p>51. Między Wschodem a Zachodem</p>	<p>-wymienia główne kierunki polskiej polityki zagranicznej, -zna datę przystąpienia Polski do NATO i UE.</p>	<p>- wyjaśnia przyczyny i znaczenie przystąpienia Polski do NATO w 1999 r. oraz do Unii Europejskiej w 2004 r., - przedstawia oraz sytuje w czasie i w przestrzeni proces rozpadu Układu Warszawskiego, - obrazuje sytuację Polski w związku z polityką międzynarodową w tym czasie.</p>	<p>- przedstawia proces przystąpienia Polski do NATO i UE, - opisuje relacje pomiędzy Polską i Niemcami, uwzględniając wspólne rozwiązania problemów oraz rozwój współpracy, - rozpoznaje sprzeczności interesów Rosji i Polski oraz opisuje wynikające z tego działania obydwu stron, - omawia relacje z Ukrainą i Litwą, - wymienia nazwy organizacji, których Polska stała się członkiem po 1989 r. (np. Rada Europy).</p>	<p>- ocenia znaczenie przystąpienia Polski do struktur NATO i UE, - przedstawia korzyści i trudności z tym związane, - dostrzega znaczenie utrzymania dobrosąsiedzkich relacji dla międzynarodowego pokoju.</p>	<p>-charakteryzuje polską politykę zagraniczną prowadzoną w regionie Europy Środkowo-Wschodniej, -określa miejsce Polski we współczesnej polityce międzynarodowej.</p>
---------------------------------------	---	--	---	---	--

W scenariuszach lekcji wykorzystywane są następujące publikacje wydawnictwa Grupa MAC:

podręcznik – S. Ciechanowski, D. Lasociński, *Historia. Podręcznik dla klasy 8 szkoły podstawowej*, Kielce 2021,

multibook – *Historia. Multibook dla klasy 8 szkoły podstawowej*, Kielce 2021,

zeszyt ćwiczeń – *Historia. Zeszyt ćwiczeń dla klasy 8 szkoły podstawowej*, Kielce 2021,

atlas historyczny – *Atlas historyczny dla klas 4–8 szkoły podstawowej*, Kielce 2019.